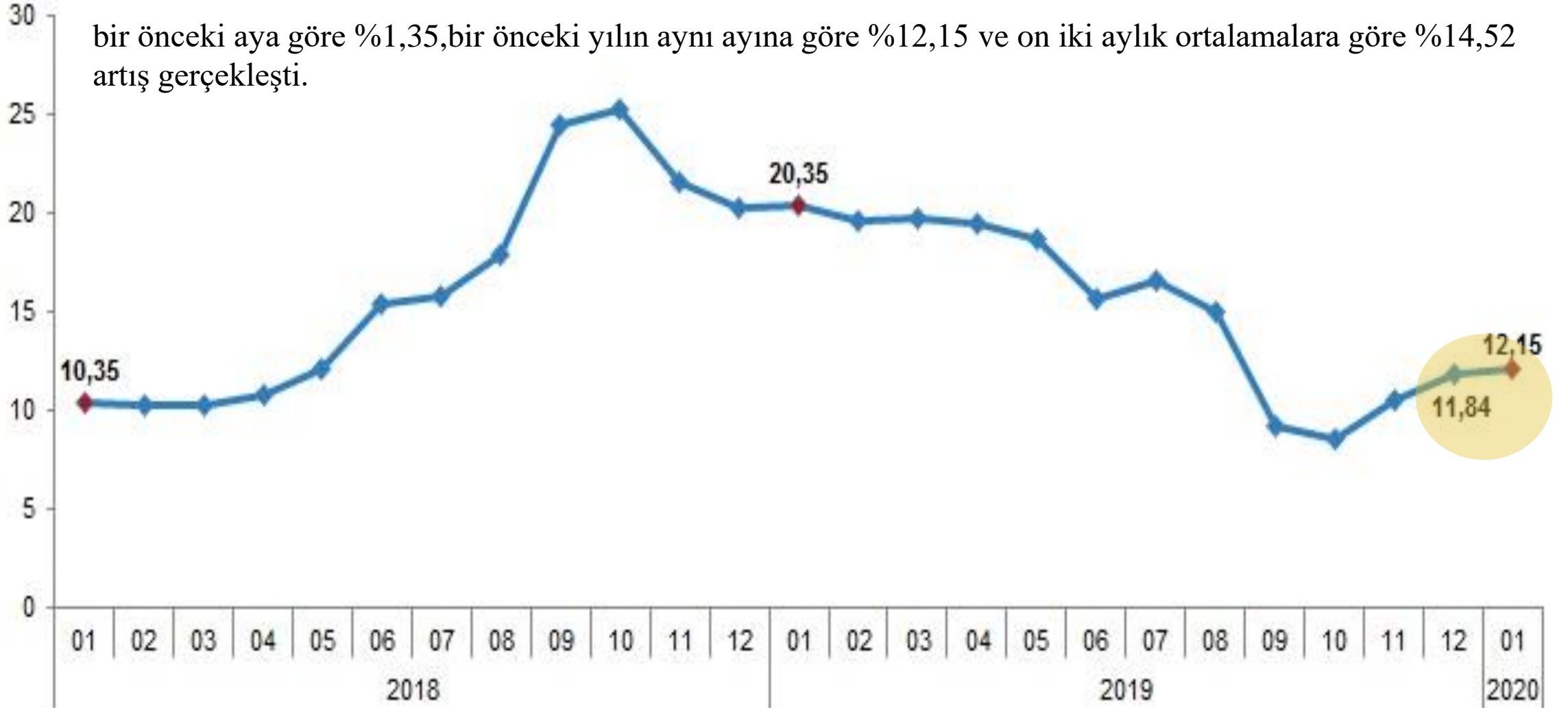

EKONOMİ VE FİNANSAL PİYASALARINDAKİ GELİŞMELER

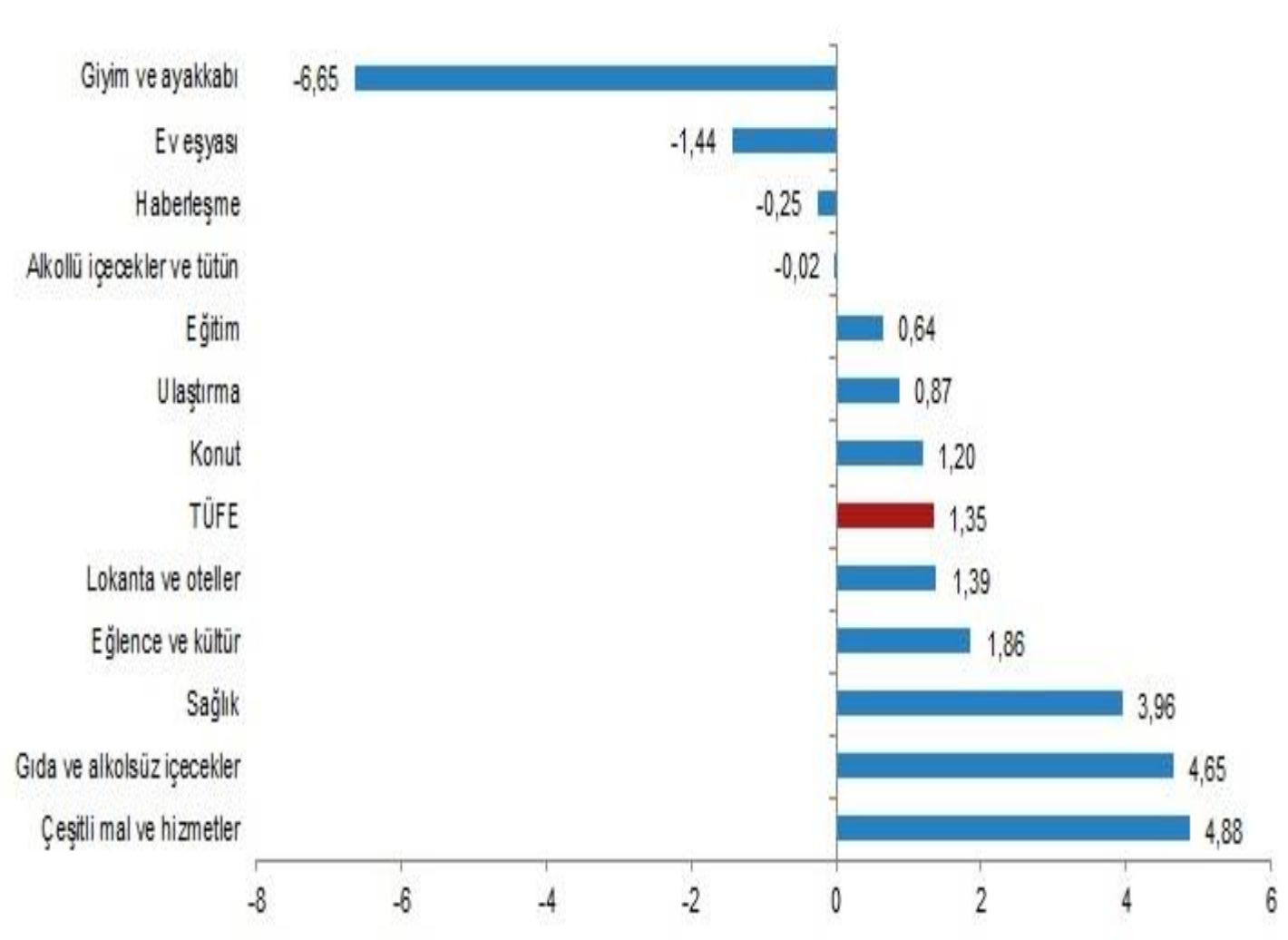
03-07 Şubat 2020

TÜİK Ocak Enflasyonunu Açıkladı

bir önceki aya göre %1,35, bir önceki yılın aynı ayına göre %12,15 ve on iki aylık ortalamalara göre %14,52 artış gerçekleşti.

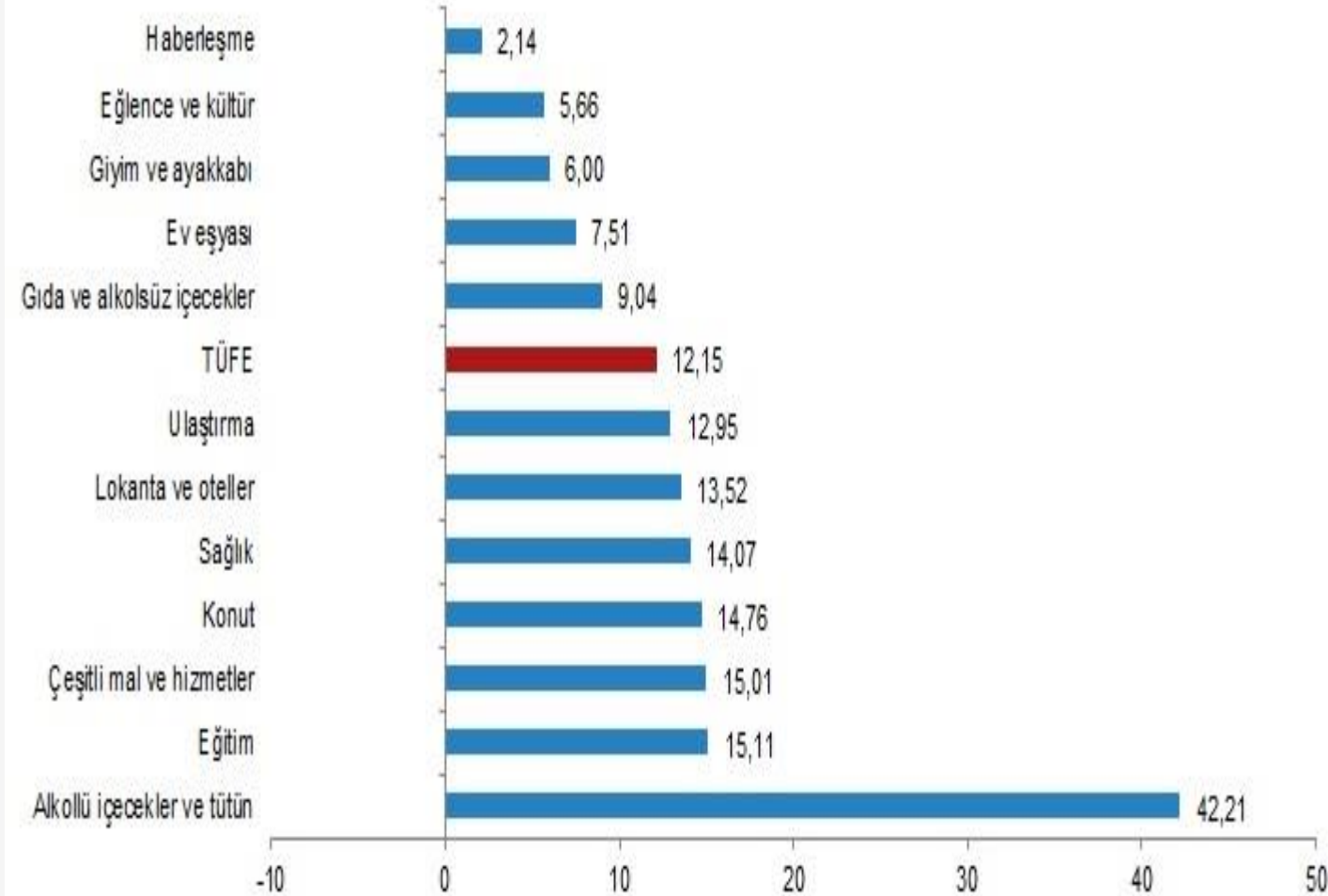
TÜFE ana harcama gruplarına göre aylık değişim oranları (%), Ocak 2020

Ocak 2020'de, endekste kapsanan 418 maddeden, 125 maddenin ortalama fiyatında düşüş gerçekleşirken, 25 maddenin ortalama fiyatında değişim olmadı. 268 maddenin ortalama fiyatında ise artış gerçekleşti.

Manşet enflasyonun yılın ilk çeyreğinde yüksek kalabileceğini belirterek gelecek dönem seyri açısından gıda fiyatlarının belirsizliği ve oynaklığı dışında, ham petrol ve diğer emtia fiyatlarının görünümü, döviz kuru hareketleri ve kamu fiyat/vergi ayarlamalarının enflasyon üzerindeki risklerin yönünü belirleyeceğini

TÜFE ana harcama gruplarına göre yıllık değişim oranları (%), Ocak 2020

Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu %2,14 ile haberleşme, diğer ana gruplar sırasıyla, %5,66 ile eğlence ve kültür, %6,00 ile giyim ve ayakkabı ve %7,51 ile ev eşyası oldu.

Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, %42,21 ile alkollü içecekler ve tütün, %15,11 ile eğitim ve %15,01 ile çeşitli mal ve hizmetler oldu.

Enflasyon sepeti güncellendi

- Uluslararası karşılaştırmaların yapılabilmesi için "**Amaca Yönelik Bireysel Tüketim Sınıflaması**" (COICOP) dikkate alınarak TÜFE sepeti ve madde ağırlıkları güncellendi.
- Sepette ocaktan itibaren **418 madde, 28 bin 19 iř yeri ve 4 bin 274 konuttan 553 bin 64 fiyatın** derlenmesiyle enflasyon rakamları belirleniyor.
- **Davlumbaz, ocuk taytı** sepete dahil edilirken, aspiratör ve fotoğraf makinesi ise kapsam dışına çıkarıldı.
- Fiyatların derlenme sıklığı, **ayda 2 kez, 4 kez ve günlük** olmak üzere farklılık gösteriyor. Söz konusu periyotlar, ay içinde meydana gelebilecek **fiyat farklılaşmasının yakalanabilmesi** amacıyla taze sebze ve meyve, tp gaz, LPG, futbol maçına giriş creti ile seçilmiş gıda ürünlerinde haftada 1 kez, ayda 4 defa olarak belirlendi. Sigaralar, benzin-mazot, altın fiyatlarında günlük, bunların dışında kalan diğer tüm madde çeşitlerinde ayda iki kez derleme yapılacak.

TÜFE ve alt kalemler

	Ağırlık	Ocak 2020	
		Aylık	Yıllık
TÜFE	100	1,35	12,15
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	22,77	4,65	9,04
Alkollü İçecekler ve Tütün	6,06	-0,02	42,21
Giyim ve Ayakkabı	6,96	-6,65	6,00
Konut	14,34	1,20	14,76
Ev Eşyası	7,77	-1,44	7,51
Sağlık	2,80	3,96	14,07
Ulaştırma	15,62	0,87	12,95
Haberleşme	3,80	-0,25	2,14
Eğlence ve Kültür	3,26	1,86	5,66
Eğitim	2,58	0,64	15,11
Lokanta ve Oteller	8,67	1,39	13,52
Çeşitli Mal ve Hizmetler	5,37	4,88	15,01

Kaynak: TÜİK.

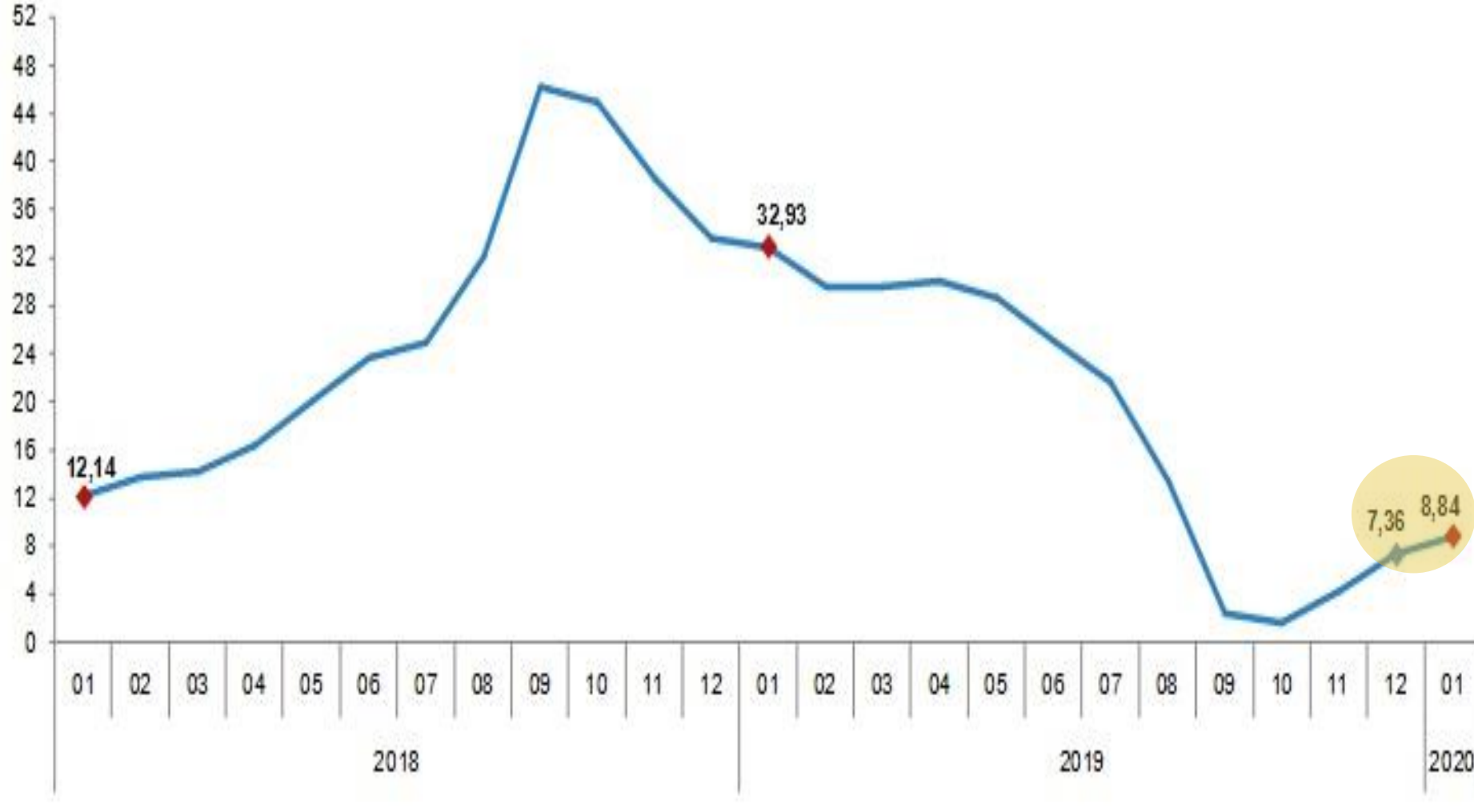
Çekirdek Enflasyon

Özel kapsamlı TÜFE göstergeleri ve değişim oranları (%), Ocak 2020

Grup	Kapsam	Değişim oranı (%)				Endeks
		Bir önceki aya göre	Bir önceki yılın Aralık ayına göre	Bir önceki yılın aynı ayına göre	On iki aylık ortalamalara göre	
A	Mevsimlik ürünler hariç TÜFE	1,18	1,18	13,66	15,02	461,37
B	İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE	0,34	0,34	10,93	13,66	391,70
C	Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç TÜFE	0,10	0,10	9,88	12,71	373,01
D	İşlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri hariç TÜFE	0,56	0,56	12,13	13,49	411,49
E	Alkollü içecekler ve tütün hariç TÜFE	1,44	1,44	10,84	13,91	430,04
F	Yönetilen-yönlendirilen fiyatlar hariç TÜFE	1,32	1,32	9,58	14,02	434,93

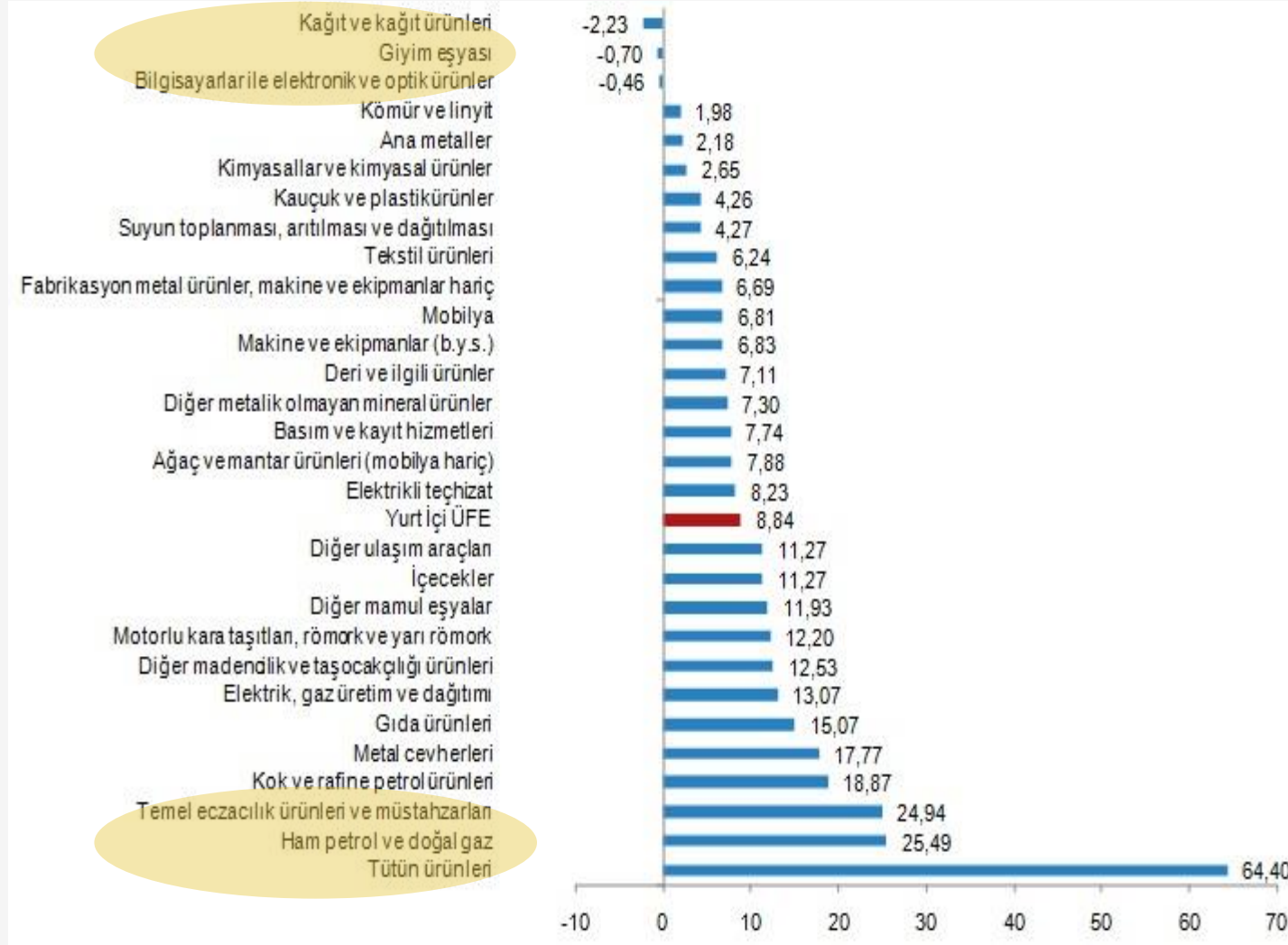
- Yıllık enflasyon enerji dışındaki alt gruplarda gerilemiştir.
- Enerji enflasyonundaki belirgin artışta ise bir önceki yılın aynı dönemindeki düşük baz etkili olmuştur.
- Gıda fiyatları mevsimsel olarak yüksek bir artış gösterse de, grup yıllık enflasyonu baz etkisiyle gerilemiştir.
- Temel mal enflasyonundaki düşüşü KDV indirimine bağlı olarak dayanıklı tüketim grubu sürüklemiştir.
- Çekirdek göstergelerinin yıllık enflasyonu görece yatay seyrederken, eğilimi bir miktar yükselmiştir.

TÜİK Yİ ÜFE Ocak Enflasyonunu Açıkladı

Yİ-ÜFE (2003=100)
2020 yılı Ocak ayında
bir önceki aya göre
%1,84,
bir önceki yılın aynı
ayına göre %8,84 ve
on iki aylık
ortalamalara göre
%15,71 artış gösterdi.

Sektörlere göre Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Ocak 2020

Yıllık en fazla azalış; %2,23 ile kağıt ve kağıt ürünleri, %0,70 ile giyim eşyası, %0,46 ile bilgisayarlar ile elektronik ve optik ürünler olarak gerçekleşti.

Buna karşılık tütün ürünleri %64,4 ham petrol ve doğal gaz %25 temel eczacılık ürünleri ve müstahzarları %18,87 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

Ocak ayı finansal yatırım araçlarının reel getiri oranlarını

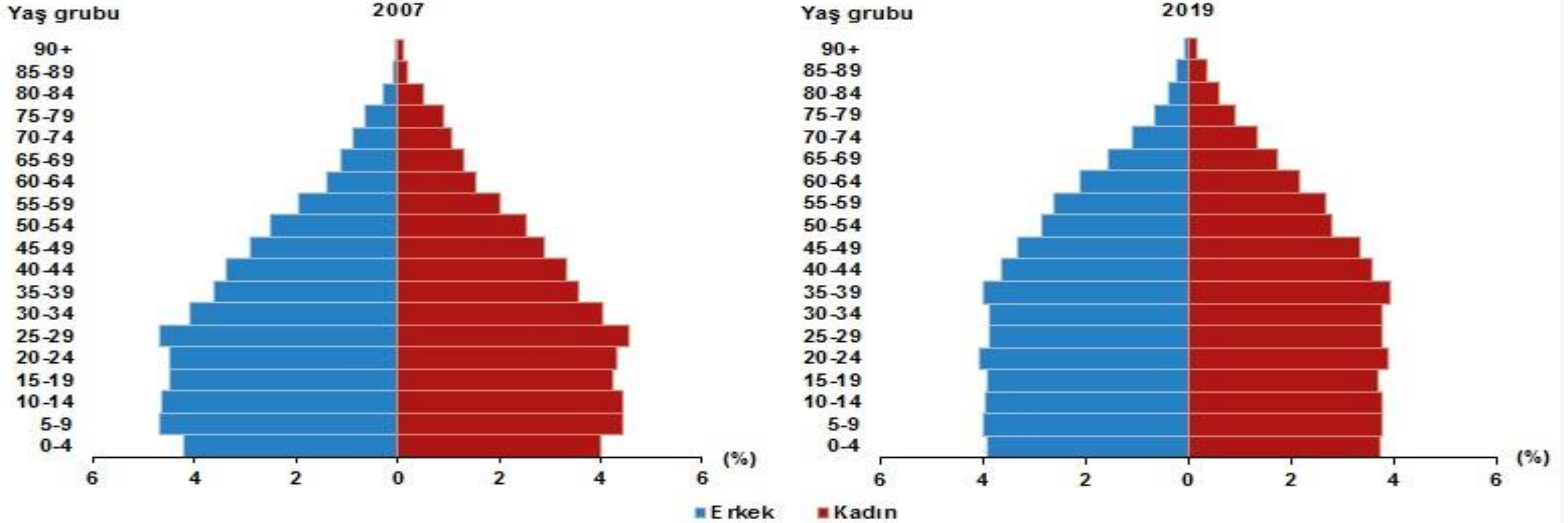
- Ocakta en yüksek aylık reel getiri, Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ile indirildiğinde yüzde 6,18 ile BIST 100 endeksinde gerçekleşti.
- TÜFE ile indirildiğinde;
 - külçe altın yüzde 5,17,
 - DİBS yüzde 2,16kazanç sağlarken,
 - Dolar yüzde 0,1,
 - Euro yüzde 0,2,
 - Mevduat faizi (brüt) yüzde 0,62 kaybettirdi.

TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçlarını Açıkladı

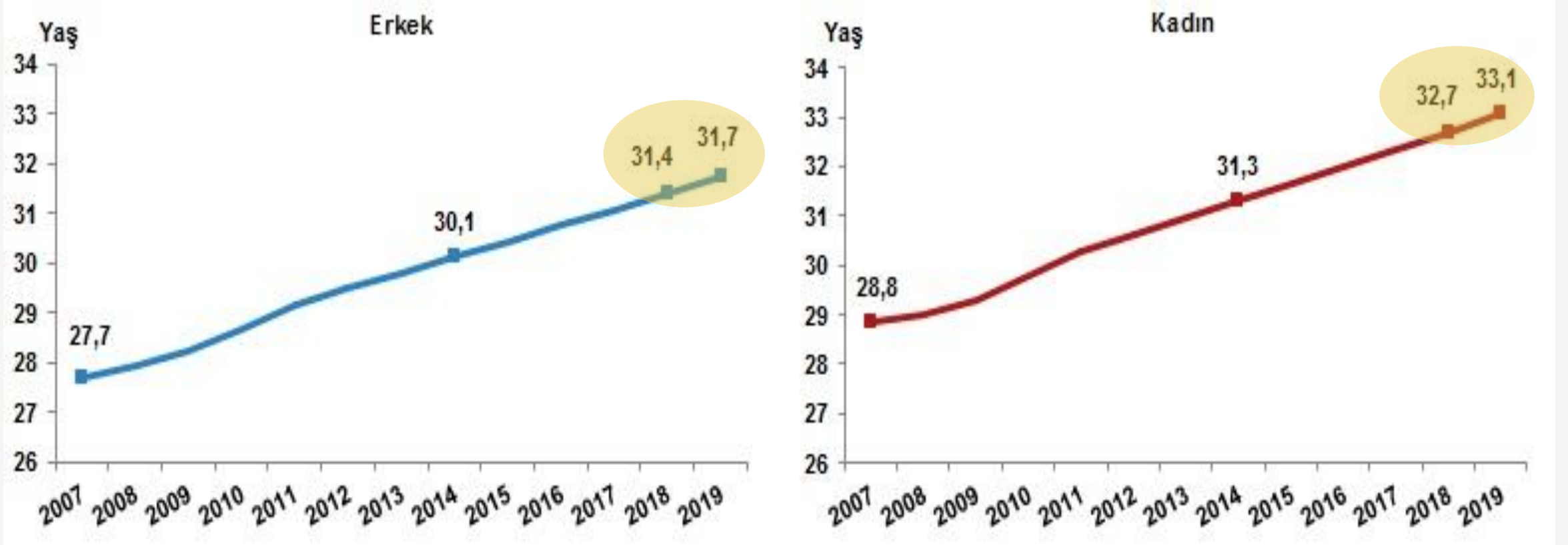
Türkiye'de ikamet eden nüfus, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla bir önceki yıla göre 1 milyon 151 bin 115 kişi artarak 83 milyon 154 bin 997 kişiye ulaştı. Yıllık nüfus artış hızı 2018 yılında binde 14,7 iken, 2019 yılında binde 13,9 oldu.

Nüfus piramidi, 2007, 2019

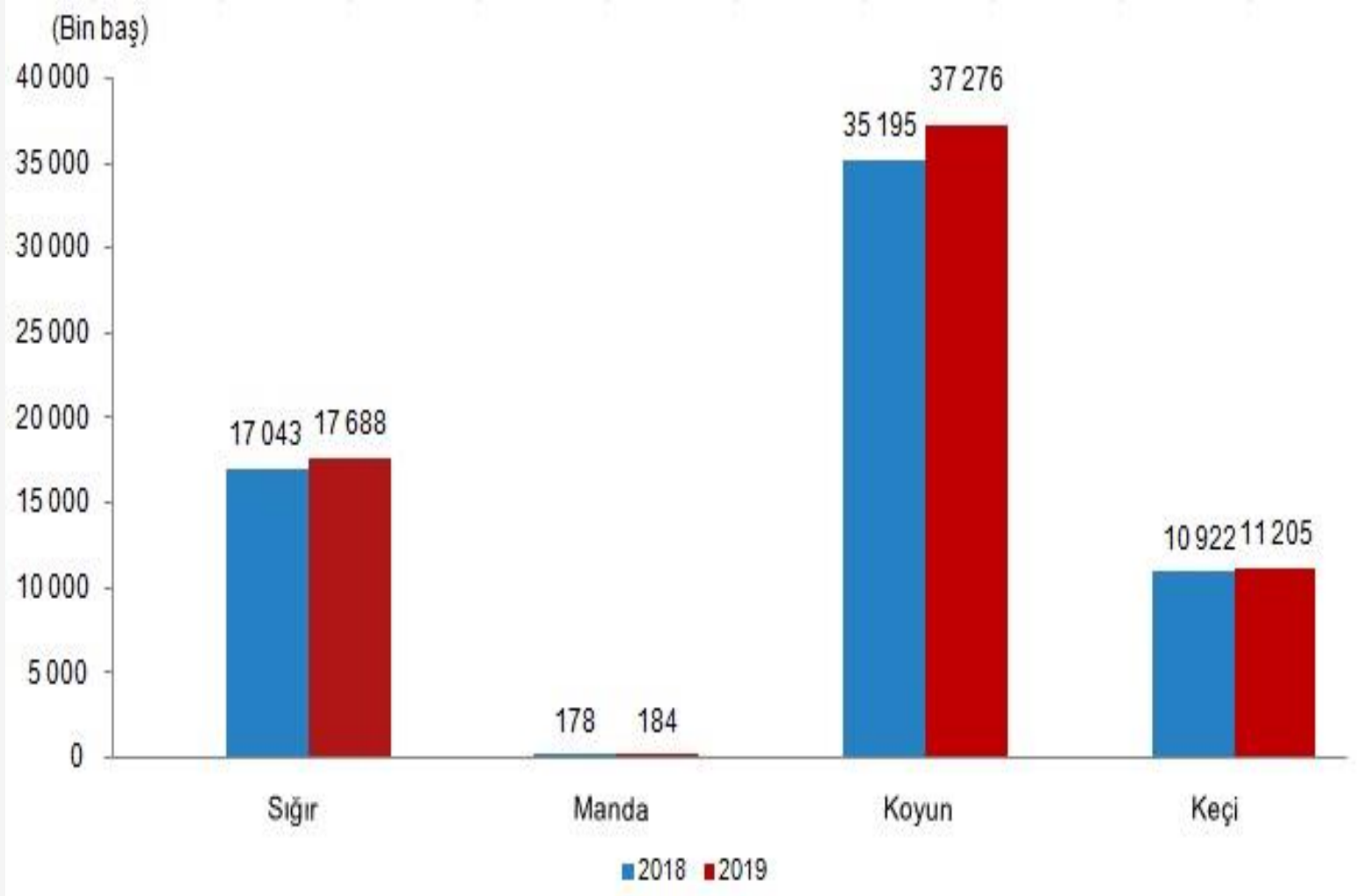
Türkiye'nin 2007 ve 2019 yılı nüfus piramitleri karşılaştırıldığında, doğurganlık ve ölümlülük hızlarındaki azalmaya bağlı olarak, yaşlı nüfusun arttığı ve ortanca yaşın yükseldiği görülmektedir.

Türkiye nüfusunun ortalama yaşı 32,4'e yükseldi

Türkiye'de 2018 yılında 32 olan ortalama yaş, 2019 yılında 32,4'e yükseldi. Cinsiyete göre incelendiğinde, ortalama yaşın erkeklerde 31,4'ten 31,7'ye, kadınlarda ise 32,7'den 33,1'e yükseldiği görüldü.

TÜİK Hayvansal Üretim İstatistiklerini açıkladı

Büyükbaş hayvan sayısı bir önceki yıla göre %3,8 artarak 17 milyon 872 bin baş oldu

Küçükbaş hayvan sayısı bir önceki yıla göre %5,1 oranında artarak 48 milyon 481 bin baş oldu

Enerji ithalat faturası düştü

- Türkiye'nin toplam ithalatı geçen yıl bir önceki yıla kıyasla yüzde 9,1 azalarak 202,7 milyar dolar oldu.
- Türkiye'nin toplam ithalatı içinde en büyük paya sahip olan enerji ithalatı faturası geçen yıl bir önceki yıla göre yüzde 4,2 azalarak 41,2 milyar dolara geriledi.
- Bu tutar, 2018'de 43 milyar dolar olarak kayıtlara geçmişti.

Bankacılık sektörü mevduatı arttı

- TL cinsi Mevduat 1 Trilyon 260 milyar (0,01%)
- YP cinsi mevduat 1 Trilyon 287 milyar (0,18%)
- Toplam Mevduat 2 Trilyon 567 milyar TL

Bankalarda bulunan toplam YP mevduatı geçen hafta **1,8 milyar dolar azalarak 224,7 milyar** dolara indi.

Bir haftalık dönemde mevduat bankalarındaki tüketici kredileri, **yüzde 0,92 artarak 460,5 milyar** liraya yükseldi.

Taksitli ticari krediler de yüzde **0,66 yükselerek 379 milyar** lira oldu

Ocak ayı ihracatının yarısından fazlası 5 sektörden

- Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre tarihinin en yüksek ocak ayı ihracatını 27 farklı sektörde ihracat gerçekleşirdi.
- İhracatın yüzde 51,3'ünü otomotiv, kimya, hazır giyim, çelik ve elektrik elektronik sektörleri yaptı.
- Toplam ihracattaki payı yüzde 16,3 olan otomotiv sektörü yine ilk sırada ve yapılan ihracat 2,4 milyar dolar oldu.
- İhracatı geçen ay bir önceki yılın aynı dönemine göre oransal bazda en fazla düşen sektör ise zeytin ve zeytinyağı oldu. Bunu su ürünleri ve hayvansal mamuller, savunma havacılık, tütün ve çelik

KANUNİ FAİZ VE TEMERRÜT FAİZLERİ ve AVANS SINIRLAMALARI BELİRLENDİ

Yıllar itibarıyla uygulanması gereken kanuni ve temerrüt faizi oranları da belirlendi. Buna göre, 1 Ocak 2020'den itibaren kanuni faiz oranı sözleşmeyle tespit edilmemişse yüzde 9, temerrüt faiz oranı sözleşmeyle belirlenmemişse yüzde 9, ticari işlerde ise yüzde 13,75 olarak uygulanacak.

Kamu idarelerince harcama yetkilisi mutemetlerine verilecek avans sınırı 990 lira ile 729 bin 400 lira arasında değişecek. En yüksek avans sınırı Türkiye Büyük Millet Meclisi İdari Teşkilatı ve Cumhurbaşkanlığına yönelik olacak.

Özel bütçeli idareler için avans sınırları 1900 lira ile 1 milyon 374 bin lira arasında değişen miktarlarda uygulanacak.

Yurtdışı Piyasalar

Çin ekonomisi

Çin imalat PMI endeksi Ocak ayında 51,1 ile 50 eşik düzeyin üzerinde gerçekleşerek ülkede üretim faaliyetlerinin arttığına işaret etse de ülkede koronavirüs etkileri devam ediyor.

Yeni yıl tatili nedeniyle bir süredir kapalı olan piyasaların açılmasıyla Shanghai borsası %9 civarı düşüşle açıldı.

Çin Merkez Bankası likidite sıkıntısı için piyasaya 1,7 trilyon yuan sürdü.

Ocak ayı hizmetler sektörü PMI verisi 51,8 ile üç ayın en düşük seviyesinde gerçekleşse de sektörde genişlemeye işaret etti.

Çin Maliye Bakanlığı ABD'den ithal edilen 75 milyar dolar değerindeki ürüne uygulanan gümrük vergisi oranınının 14 Şubat tarihinden itibaren geçerli olmak kaydıyla yarı yarıya indirileceğini açıkladı.

Aralık ayında 47,2 milyar dolar fazla veren Çin dış ticaret dengesi Ocak'ta 39,2 milyar dolar fazla verdi.

ABD Ekonomisi

ABD'de bilanço dönemi olması ve şirket bilançolarının beklentilerin üzerinde gelmesi ve Başkan Trump'ın azil süreci soruşturması kapsamında suçlamalardan aklanması piyasalara olumlu yansıdı. S&P 500 indeksi bu hafta %3,7 değer kazandı. Dow Jones ve Nasdaq endeksleri de yükselişte idi.

ABD Ekonomisi

Öte yandan Şanghay'daki fabrikasında üretilen Model 3 arabalarının teslimatını erteleyeceği duyuran Tesla'nın hisseleri %17.2 değer kaybetti.

ABD'de açıklanan verilere göre Aralık ayında fabrika siparişleri aylık bazda %1,8 ile beklentilerin üzerinde artış kaydetti ve artışın büyük ölçüde savunma sanayine yönelik kamu harcamalarından kaynaklandığı gözlemlendi.

ABD'de açıklanan Ocak ayı istihdam raporuna göre özel sektör istihdamı Ocak ayında 291 bin artarak Mayıs 2015'ten bu yana en büyük artışı sağladı. [Piyasa](#) beklentisi ise 150 bin artış olacağı yönündeydi.

ABD'de işsizlik maaşı başvuruları 1 Şubat ile sona eren haftada 202 bin kişi ile son 9 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti. Başvuru sayısının 4 haftalık ortalamalara göre de gerilemesi, işgücü piyasasının seyrine ilişkin olumlu bir tablo çizdi.

Koronavirüs etkileri

Virüsün etkilerinin artması küresel piyasalarda Çin'in üretim üssü olma durumunu sorguluyor.

Öte yandan, ABD-Çin arasında imzalanan Faz 1'e göre önümüzdeki iki yılda Çin'in, ABD'den 200 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirmesi gerekiyor. Taraflar her ne kadar telefonda görüşerek anlaşmaya olan bağlılıklarını yinelese de Çin ekonomisinin ağır darbe alması durumu bu taahhüdü zora sokabilir.

Euro Bölgesi Ekonomisi

Almanya'da sanayi üretimi Aralıkta %3,5 ile küresel finans krizinden bu yana en sert düşüşünü gerçekleştirdi, beklenti aylık yüzde 0,2 azalması yönündeydi. Öte yandan Aralık ayında ülkede ihracat yerinde sayarken ithalat düştü. Tüm bu gelişmeler ülkede resesyona işaret etti.

Rusya Ekonomisi

Rusya Merkez Bankası art arda 6. kez faiz indirimine gitti. 0,25 baz puan indirim uygulayan banka faizi %6'ya çekerek geçtiğimiz yıldan bu yana toplamda 175 baz puan faiz indirmiş oldu.

Petrol Piyasası

Koronavirüs salgısının etkileri petrol piyasasında devam ediyor. OPEC ve OPEC+ ülkelerinin günlük 600 bin varillik ilave bir kesinti yapmayı değerlendirdiklerine ilişkin haberlerin gündeme gelmesiyle birlikte Brent petrolün varil fiyatı %6'nın üzerinde değer kaybederek Aralık 2018'den bu yana en düşük seviyeye olan 54,3\$'a kadar indi.

